

Pleidooi voor afschaffen huur- en zorgtoeslag

DEBORAH JONGEJAN

DEN HAAG Het ingewikkelde systeem van zorg- en huurtoeslagen leidt ertoe dat veel mensen diep in de schulden belanden.

Het nieuwe kabinet moet de toeslagen daarom afschaffen en vervangen door een simpeler belastingstelsel. Dat stelt de Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving (RVS) in een advies aan staatssecretaris Jetta Klijnsma (Sociale Zaken). „Er moet nu echt wat gebeuren, zegt José Manshanden van het onafhankelijke adviesorgaan voor de regering. „De overheid moet zich ervan bewust worden dat ze zelf een grote veroorzaker is van schulden.”

De Belastingdienst keert toeslagen nu uit als voorschot op basis van een geschat inkomen. Achteraf

wordt gekeken of het klopt. Als blijkt dat er een fout is gemaakt, moet er geld terugbetaald worden.

Vaak hebben mensen het dan al uitgegeven en is er geen spaarpot achter de hand. Daarnaast zijn de regelingen ingewikkeld en lopen schulden vaak automatisch op, waardoor problemen snel groeien.

Daarom moet er volgens de Raad een eenvoudiger belastingstelsel komen, zonder dat mensen met lage inkomens erop achteruitgaan. Vakbonden en werkgevers, verenigd in de SER (Sociaal-Economische Raad), moeten zich buigen over een alternatief systeem.

Ondertussen mag de politiek niet stilzitten, vindt de regeringsadviseur. Op de korte termijn moet de Belastingdienst toeslagen direct storten op de rekening van de organisaties waarvoor die bedoeld zijn.

**Adviesraad:
Overheid grote
veroorzaker
van schulden**

Zorgtoeslag dus gelijk naar de zorgverzekeraar, huurtoeslag naar de woningcorporatie en kinderopvangtoeslag naar de crèche. In het laatste geval wordt daar al mee geëxperimenteerd.

Klijnsma vindt het een goed idee als toeslagen direct worden overgemaakt. „Daarvoor moeten woningbouwcorporaties en zorgverzekeraars afspraken maken met de Belastingdienst”, reageert ze.

De staatssecretaris erkent dat de toeslagen nu gecompliceerd zijn.

„Het gaat helaas niet altijd goed, maar er is al veel verbeterd. Bij het terugvorderen treffen zorgverzekeraars, het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) en de Belastingdienst steeds vaker persoonlijke betalingsregelingen. Daarnaast is er onlangs een wet van mij aangenomen die zorgt dat schuldeisers er altijd rekening mee moeten houden dat mensen genoeg geld overhouden om van te leven.”

Bijna één op de vijf huishoudens kampt met problematische schulden (tussen de 1,3 en 1,4 miljoen huishoudens). Schuldenaars hebben geregeld gezondheidsklachten, zoals chronische stress, slapeloosheid en depressie.

Meer dan de helft van de Nederlandse huishoudens ontvangt een inkomensafhankelijke toeslag voor de zorg, huur of kinderen.